

GOIGS A LLAOR DE SANT BRU

que es venera a la Cartoixa de Valldemossa (Mallorca)

Patriarca i fundador,
lliberau-nos de la intriga,
oh Sant Bru, Sant Protector,
dau-nos sempre amb abundor
bell coratge i pau amiga.

Com la flor que al bes del vent
tremoleja i s'esbadella,
veis, miraculosament,
a Colònia llum novella,
més la llum del Redemptor
us arbora i us fumiga.

Oh Sant Bru...

Si a Colònia que us infanta,
el bressol li dóna glòria,
vostre nom Reims abrillanta
per la il·lustre trajectòria,
puix d'Urbà hi sou professor
molt abans que Papa siga.

Oh Sant Bru...

Quan un mort tres pics subratlla:
«En parer justificat,
per haver sortit de ratlla
el Senyor m'ha condemnat»,
el bell zel de fundador
a dins vós tot just espiga.

Oh Sant Bru...

Veü Sant Hug del cel sorgir
dins un somni ple d'angoixa
set estrelles fent camí

Lletra: Joan Maimó i Vadell.

vers l'ermot de la Cartoixa.
És Sant Bru l'inspirador
amb sis més que fan la lliga.

Oh Sant Bru...

Els set monjos, vesta blanca,
són talment coloms de pau.
És la fe, que en Crist embranca,
que els ullprèn i que els atrau
i amb delit sublimador
fan camí sense fatiga.

Oh Sant Bru...

A l'any mil vuitanta quatre
essent Papa Gori Octau
pels estralls del món combatre
al desert feis vostre cau.
Místic temple, gorg d'amor
bell redòs que en cel colliga.

Oh Sant Bru...

S'espargeix arreu del món
vostre seny, bondat i fama
i el Sant Pare Urbà Segon
per a conseller us aclama.
Sou submís fiançador
de missió que tant obliga.

Oh Sant Bru...

«Tomasseta ben amada»,
—diu Sant Bru en cor illús—
«estaràs ben col·locada
com esposa de Jesús».
La Santeta, tot candor,

prest l'amor de Déu prodiga.
Oh Sant Bru...

Savis monjos. Nicolau,
Mas, Valperga i Montserrat,
l'asceteri, amor i pau
a Mallorca heu recaptat,
donat glòria i esplendor
a vostre Ordre i Regla antiga.

Oh Sant Bru...

Vós, preclar felanitxer,
Venerable Nicolau,
pel patern amor enter
i virtuts en summe grau,
per llarg temps sou Fra Prior
de Cartoixa que us cor·lliga.

Oh Sant Bru...

Vós, dominic, Vicenç Mas
per consell de nostra Santa
a Cartoixa feis traspàs.
El nou Orde que us imanta
vos acull amb alt honor
parant cèl·la que us abriga.

Oh Sant Bru...

El nou Orde d'Ermitans
de Sant Pau i Sant Antoni,
amb la llum dels Cartoixans
es procura que consoni,
Fra Miquel, l'informador,
els dos ritus entrelliga.

Oh Sant Bru...

Música: Antoni Riera i Estarelles.

V/. Pregau per nosaltres, Sant Bru. R/. Perquè siguem dignes de les promeses de Jesucrist.

PREGUEM

Oh Déu i Pare nostre, us imploram la vostra misericòrdia, i us demanam que per la intercessió del gloriós Sant Bru, ens guardeu de qualsevol perill que ens aparti del camí de la salvació eterna. Per Crist Senyor nostre. R/. Amén.

Magnestiu

Pa - tri - ar - ca i Fun - da - dor, lli - be - rau - nos de la in - tri - ga,
 oh Sant Bru, Sant Pro - tector, dau - nos sempre amb a - bun - dor bell co - rat -
 ge i pau a - mi - ga. Com la flor que al bes del vent tre - mo -
 le - ja i s' esba - de - lla, veis, mi - ra - cu - lo - sa - ment, a Co - lò - ni - a llum no -
 ve - lla, mes la llum del Redemptor us ar - bo ra i us fu - mi - ga.

NOTA HISTÒRICA

Sant Bru va néixer a Colònia (Alemanya) cap al 1030. Després d'haver regentat les famoses escoles de Reims, se sentí cridat a la vida contemplativa i es retirà amb sis companys al desert de Chartreuse. Així nasqué la primera Cartoixa l'any 1084, en un paratge solitari i en aquell temps quasi inaccessible, en el Delfinat, prop de Grenoble. Sis anys més tard, el 1090, el Papa Urbà II —que havia estat antic deixeble seu— el cridà a Roma perquè l'ajudàs en el govern de l'Església, però ell el persuadí que aquella no era la seva vocació i que desitjava tornar a la vida retirada. Després de renunciar a l'arquebisbat de Reggio, el Papa l'autoritza a partir, amb la condició que no sortís d'Itàlia. Aleshores, el Comte Roger, Senyor de Calàbria, li cedí uns terrenys on, amb l'ajuda d'alguns benefactors, aixecà un monestir que seria la segona casa de l'Orde. Morí allà el 6 d'octubre de 1101. El Papa Lleó XI autoritzà el seu culte entre els cartoixans l'any 1514, i Gregori XV el va estendre per a tota l'Església el 1623.

A finals del segle XIV els monjos cartoixans s'establiren a Mallorca, a l'antic Palau del Rei Sanç, de Valldemossa. El 15 de juny de 1399 el Rei D. Martí I l'Humà, gran protector de l'Orde, va fer donació d'aquest palau reial, on s'hi fundà la Cartoixa amb el títol de Jesús Natzaré.

A poc a poc l'edifici s'anà transformant en monestir, es construí una església gòtica i altres dependències, però el conjunt era inadequat i resultava insuficient. Tant, que a principis del segle XVIII es determinà edificar la nova Cartoixa. El 26 de novembre de 1717 es col·locà solemnement la primera pedra, essent Prior el P. Dionís Fàbregues. Les obres foren més o menys intenses, segons les èpoques, de manera que el dia 15 d'agost de 1812 es pogué beneir el nou temple. L'estada dels cartoixans en el nou monestir només durà fins a l'any 1835, en què l'hagueren d'abandonar, degut a l'exclaustració general dels religiosos decretada pel Govern.

Des del mes d'abril de 1801 fins al mes de maig de 1802 romangué confinat a la Cartoixa de Valldemossa l'illustre polígraf asturià D. Gaspar Melchor de Jovellanos, al qual durant aquell període de temps volgué viure pràcticament segons la Regla dels monjos, sense abandonar les seves tasques intel·lectuals; després seria traslladat al Castell de Bellver. Durant l'hivern de 1838-1839, ja després de l'exclaustració, el músic Fryderyk Chopin juntament amb George Sand i dos fills d'ella visqueren en una cella de l'antic monestir; precisament l'estada d'aquests dos personatges ha fet que la Cartoixa de Valldemossa sigui prou coneguda i visitada constantment per persones de tot arreu.

Entre les obres d'art que han perdurat fins als nostres dies i que decoren el temple, cal destacar principalment: Dotze quadres, del segle XVII, pintats per Fra Joaquim Juncosa; les pintures murals de les voltes, el creuer i la cúpula, realitzades en el segle XIX per Fra Manuel Bayeu, cunyat del pintor Goya; i l'obra escultòrica d'Adrià Ferran, també del segle XIX, per al retaule del l'altar major, si bé, les dues imatges més rellevants —de Sant Bru i Sant Joan Baptista— es troben actualment a la capella de Sant Pere de la Seu de Ciutat, col·locant-se en el seu lloc de la Cartoixa dues rèpliques fidels de l'escultor Marc Llinàs. Tampoc no es pot deixar d'esmentar un quadre renaixentista que representa la fundació de la Cartoixa valldemossina, pintat en el segle XVI per Manuel Ferrando, que estava a l'antiga església del monestir, i ara es conserva en el Museu de Mallorca.

Francesc Salleras i Juan